

И слезе Господ на земята

Румяна Капинчева

Действащи лица

Лазар – мъж на 50 годишна възраст

Елена- жена на Лазар

Генчо – най- младия мъж от всички

Севда – жена на Генчо, любовница на Страхил

Страхил – 55 годишен мъж

Мария – жена на Страхил

Пастир

Първо действие

Поляна горе високо в планината. На поляната излизат три семейни двойки. Всички са уморени от изкачването.

Страхил: */ядосано трие потта от челото си/* Не си седяхме в къщи, ами хукнахме да си трошим краката по тия.. по тия... дивотии.

Лазар: Ами те женорята като казаха сред природата това, сред природата онова...

Елена: Ние сме ви виновни сега? Да не сме ви теглили с юлара! Решението го вземете всички. Нали така, Севдо?

Севда: */гали се в Генчо/* Че те не ни се сърдят. Генчо, нали не ни се сърдите?

Генчо: */разнежено/* Как ще ви се сърдим, Севде?

Севда се гали в него, а гледа към Страхил.

Елена: Я каква е хубост тук! Гледай природа! Дишай въздух! Красота!

Страхил: */ядосано/* Да му бяхме седнали на беседката долу у нас. И там има природа. Малко градска, но природа. */Понечва да седне и опипва тревата. Внезапно му се забива един трън. Той скача като ужилен /* Да му се не види макар, това пък какво беше?

Мария: */тихо/* Нещо те убоди ли, Страхиле?

Страхил: */троснато/* Гледай си работата, нищо ми няма!

Севда: У-у-у, трънче мой ти се заби, бате Страхиле. Дай да видя!

Страхил: */по-кротко/* Не, не, нищо ми няма!

Севда: Ах как лъжеш, по очите ти познавам! Дай да видя!

Взема ръката му и я опипва с галеци пръсти.

Севда: Виж, Генчо, какво голямо трънче се е забило в ръката на бате Страхил! Пък той се прави, че нищо му няма.

Генчо се приближава и надниква в дланта.

Генчо: Че какво му е, Севде? Аз нищо не виждам.

Елена: */предупредително/* Севдо, Севдо!

Севда: */невинно/* Какво, како Лени?

Елена: */минава покрай нея и изсъсква в ухото ѝ/ С огъня си играеш, момиче!*

Мария застила една кърпа на тревата. Отива при Страхил.

Мария: Ела да седнеш !

Страхил: */троснато/ Няма да сядам. Защо да сядам, като не зная какви тръни има тук?*

Мария се приближава до него и го хваща за ръка. Той се дърпа.

Страхил: Остави ме ти казвам!

Севда: Ух, тука няма къде да се изпишка човек.

Лазар: Храсти колкото щеш, нали така Ленче.

Елена: Какво викаш, Лазо? За какво ни са храсти?

Севда: */недоволно/ Храсти? Не ми се иска в храстите. Тук няма никакви удобства.*

Лазар: Е, напикай се тогава като ти трябват удобства!

Севда с въздишка отива към храстите.

Страхил: Я, женорята, какво се помайвате! Постилайте одеалата!

Слагайте манджите! Хайде, де!

Елена: Бре, много взе да командваш. Нещо няма ли да правиш и ти?

Страхил: Ние с Генчо и Лазар ще събирим дърва за огън. Мъжка работа.

Мария започва малчаливо да изважда от едната чанта провизии.

Елена: Все ние, все ние! Те щели да събират дърва. И тримата. Че то така ще оберат дървата на гората.

С неохота започва да разстила едното одеало. Севда изскача от храстите с писък

Севда: Оле, боже, там има някой!

Страхил: */стреснат/ Къде бе, къде?*

Севда: Там..там...в ей ония храсталаци! Ох как се изплаших!

Всички скачат и хукват към храстите. Само Мария остава и се чуди дали да тръгне или не. Връщат се и се смеят

Лазар: Имало някой в храстите?

Елена: Ух, ма, Севдо, как ни изплаши!

Генчо: Севде, може някой заяк да е шумнал, душичко!

Севда: Не беше заек.Беше.. беше.. мъж някакъв.

Страхил: Тебе май само мъже ти се привиждат.

Севда: Беше, бе бате Страхиле.Един такъв висок.

Генчо: Душичко, привидяло ти се е.

Севда: И май беше дългочос.Косата му беше кестенява, не червеникава, не, не кестеняво-червеникава.

Лазар: Добре си го огледала.

Севда: Беше с гъста брада, като, като косата му.

Елена: Ти много подробности си видяла.

Севда: Очите му ме пронизваха. Не, не, някак си сияеха.

Лазар: И още си кажеш, Севдо.

Севда: Лицето му, лицето му беше продълговато, слабо, но някак лъчезарно.

Генчо Душичко, говориш така като да си видяла Господ.

Мария: Аз приготвих тука всичко.Да седнем, а?

Елена: Е туй то, докато ние търчим из храстите ти вече всичко си наредила.Браво, Маре!

Мария: А, аз какво аз...

Страхил: Ракията извади ли? Ей, мама му стара една работа няма да свършиш като хората.

Лазар държи шишето с ракия.

Лазар: Ето я ракията, Страхиле. Да я опитам,а? Става ли. Ей люта е, мама му стара. Ама не мога да позная от какво е? Гроздова ми мяза да е.

Страхил: Генчо, я опитай да видим ще познаеш ли от какво съм я правил!

Генчо опитва ракията.

Елена: Пукници такива. Я, дай и на мен една!

Генчо ѝ подава шишето.

Генчо: Аз викам, че е сливова.

Страхил: Личи, че не си аджамия. Веднага позна.

Севда: Ах, какво вкусно крилце. Много те бива, како Маре. Как ги панираш?

Мария: Слагам яйца, ама две. После биричка наливам...

Страхил: Марио, остави тези глупости! Да ви кажа сега един виц, който вчера научих от баджанака. Тръгнал един в планината, ей тъй като нас. И насреща му мечка...

Генчо: Ами ако онова нещо е било мечка, а Севде?

Севда: Мъж беше. И,и,и ама как не ми вярвате!

Лазар: Бе вярваме ти. Мъж като мечка.

Страхил: И мечката а, а, а, разинала уста...

От гората излиза млад мъж с дълга коса. В ръката си държи гегга. Спира се и ги гледа. Всички млъкват за миг.

Пастирът: Добър ден!

Елена: /първа се окопитва/ Добър ден!

Всички поздравяват

Мария: /тихо/ Дал бог добро!

Пастирът се приближава до нея и продължително я гледа

Севда: /шепти на Генчо/ Ей, тоя видях в храстите.

Генчо: Ами, бе! /отива при Лазар и му шепти/ Тоя видяла жената в храстите!

Лазар: Хайде бе! /високо/ Ти кой си?

Пастирът: /замисля се/ Пастир.

Страхил: Чобанин значи. И къде ти е стадото?

Пастирът: /оглежда се неопределено/ Тук.

Лазар: Тук ли? Няма тук стадо. Да имаше, щяхме да си хванем едно агънце баганце.

Севда: Уф, овцете много лошо миришат.

Елена: Той може да не пасе овце, а говеда.

Севда: Пък от говедата ме е страх. Какви рога имат?!

Лазар: Кажй сега мой човек, овце ли пасеш или говеда!

Пастирът: Различно.

Страхил: Как така различно?

Генчо: /добродушно се засмива/ Ми каквото му дадат хората.

Пастирът обикаля поляната после се заглежда във всеки от тях.

Страхил: Какво ме гледаш? Човек не си ли виждал?

Лазар: /тихо/ Може да не е виждал. Я му гледай косата! Не я е стригал бая от дълго време.

Севда: /глежено/ Ти ли ме изплаши преди малко?

Елена: От такъв ли се плашиш?

Генчо: Севде, може да не е бил той.

Пастирът отново се спира до Мария и я гледа.

Страхил: /ядосано/ Какво я гледаш, жена не си ли виждал? Марио, я ела тук!

Пастирът: На високо сте се качили.

Страхил: Е и какво? Пречим ли ти нещо?

Пастирът: На много високо.

Лазар: Да не си го купил това място? Защото знаеш ли, ние признаваме собственост само ако имаш нотариален акт.

Генчо: /сmee се/ Къде ще го държи този нотариален акт? Гащите му нямат джобове. Та значи пастир си?

Пастирът: Може да се каже.

Елена: Не виждаме стадото ти. Да не си го загубил?

Пастирът: Струва ми се, че съм го загубил. Попадна в мъгла.

Генчо: Хе, хе каква мъгла? Не видях да има мъгла.

Мария: /тихо/ Мисля, че той не е обикновен пастир.

Елена: Може да работи по съвместителство.

Севда: /кокетно/ Ама е хубав мъж, дори да епастир. Колко овце имаш? Или крави, а може би кози? Ах, как обичам козлетата!

Страхил: Я го оставете! Ей, мой човек, ела да пийнеш с нас. Лазаре налей една чашка! Я, Генчо направи място да седне момчето! Марио, дай една чиста чиния! Седни де! Не стой така като изтукан! *Пастирът прикляка на колене, но не посяга към чашката. Взема само къшей хляб, който му подава Мария/* Е ти само хляб ли ще ядеш? Ще ти приседне да знаеш! А сега кажи, какво си, що си!

Пастирът: Аз съм Вашият Овчар.

Генчо: /прихва/ Нашият овчар? Че ние да не сме овце? Чуй бе, бате

Страхиле, той ни смята за овце!

Лазар: И без да е пил се напи.

Севда: Овчарю, може ли да приседна до теб? За мен все няма място.

Елена: Севдо, не се бъркай дете не ти е работата! Няма място за нея! Да не ти кажа къде ти е мястото!

Севда: Како Лени, ти все с мене се заяждаш. Защо така?

Елена: Млъквай ти казвам! */обръща се към пастира/* Нещо сбърка като че ли. Нещо сбърка, викам, в думите.

Пастирът: Аз съм Вашият Овчар.

Страхил: Стига си повтарял- овчар та овчар. Разбрахме, че си овчар. Но какво е това - Нашия?

Пастирът: Нима това ви обижда?

Страхил: */маха с ръка/* Абе тоя е голяма откачалка! Марио, шишето!

Мария му подава шишето, но гледа пастира.

Страхил: Бе ти, какво така гледаш?

Мария: Аз... нищо.

Страхил: Ха сега пийни! Пийни де!

Пастирът взема шишето и го държи без да отпива

Мария: */оглежда го от всички страни/* Ти си Той.

Пастирът: */усмихва се/* Да, аз съм.

Дойдох при вас в зъбато време.

Дойдох когато падаше мъгла.

*Дошъл бе дяволът да вземе
души от земните деца.*

Пастир съм, ала не на стадо.

Надежда нося във ръце.

Не гледайте така злорадо!

Срецинете ме с отворено сърце!

Ще ви закрилям, ще ви вода

към вечният копнеж за доброта.

Пътеката към рая ще ви соча,

че тя посока е към свобода.

Лазар: Какво говори тоя?

Генчо: Откачалка някаква.

Мария: / *тя за пръв път се усмихва*/ Не вярвах, че ще те срещна.

Страхил: Марио, познаваш ли го?

Мария: А имах такава нужда от теб!

Лазар: Имала нужда от него?

Мария: /*не чува Страхил*/ Преди три години, ти знаеш.

Пастирът: Знам.

Мария: Защо не дойде тогава? Не ме ли чуваше?

Пастирът: Разбира се, че те чувах. Но болката, която носеше трябваше да я изживееш сама.

Мария: Защо, Господи, защо?

Пастирът: Така човек става по-силен.

Страхил: Абе, какво става тук? Марио, какви са тези приказки?

Севда: Ах, каква е тиха вода тази така Маре? Познава човека, а не ни казва.

Мария: По-силен? Защо ми е сила, Господи?

Елена: Маре, ти нещо откачи. Да не би да мислиш, че това е ...

Мария: /*обръща се към всички*/ Да, това е той! Нима не го познахте?

Севда: А, май се сещам. Това е, това е, това е... нашият съсед Ивчо.

Генчо: Ама Ивчо е с къса коса.

Севда: Е, пораснала му е.

Елена: Абе какъв Ивчо? Маре, кажи кой е той!

Мария: Това е нашият Господ.

Лазар: /*прихва*/ Нашият, кой!

Генчо: Е, тая също откачи. Бате Страхиле, какво й стана на жена ти?

Страхил: /*подигравателно*/ Може наистина да е Господ. Най-сетне е слязал при нас смъртните. Алилуя! Алилуя и наздраве! /*изпива на една чаша с вино*/ Та зачи ти си, кой каза, Марио? /*Мария понечва да каже нещо но спира*/ Господ! И защо, аджеба, си дошъл при нас?

Пастирът: /*тихо*/ За да ви изведе от мъглата.

Лазар: Бе де е тая мъгла? Аз не виждам мъгла. А, Ленче, ти виждаш ли мъгла?

Елена: Може да е само в главата му тази мъгла. Всякакви ги има.

Севда: Аз като ходих зад храстите видях... видях мъничка мъгличка. Ама мъничка.

Страхил: Мъгла значи! Е, добре щом казваш мъгла, мъгла да е. Но кой те е повикал?

Мария: /*тихо*/ Страхиле, недей така!

Страхил: Ти не се меси! На кого му дреме дали тъне в мъгла или не? На кого, човече? Ах, да ти не си човек, ти си Господ!

Севда: Пък аз получавам алергия от мъглата.

Пастирът: Мъглата не винаги е осезаема.

Страхил: Какво казваш?

Пастирът: Невидимите неща са по важни от видимите.

Елена: Казва ти, Страхиле, че мъглата е в главата ти.

Севда: Ама няма ли мъгла?

Генчо: Няма, душко. Не се бой!

Страхил: Кого ще изведеш от мъглата? Всичките или някой от нас. Ах да, ще има съд. И който издържи, него ще изведеш. Нали така беше?

Ще дойдеш за втори път на земята, за да ни съдиш.

Пастирът: */усмихва се/* Не съм дошъл да ви съдя.

Страхил: А може би са те изритали от храма? */сmee се/* Да, да, те са го изритали от храма. Немил недраг да се скита по тая земя.

Мария: Недей така, Страхиле!

Страхил: Какво недей? Какво недей! Значи ти няма да ни съдиш?

Тогава ще те съдим ние. И да знаеш ще те осъдим.

Пастирът: За какво?

Страхил: За какво ли не? А Лазаре, Генчо нали има за какво да го съдим.

Лазар: Има има.

Генчо: Абе, бате Страхиле, остави човека! Кой знае защо дрънка така? От скука може би по тия пущинаци.

Мария: Страхиле, недей!

Елена: */сmee се/* Страхил ще бъде съдия. Да видя как ще стане това.

Страхил: Какво, не мога ли да бъда съдия на Господ!

Лазар: Бе издигна се ти! Съдия на Господ!

Страхил: Я млъквайте!

Пастирът: */разперва ръце/* Съдете ме!

Страхил: Ще те съдя ами. Ще те съдя за....за какво да те съдя? Лазаре, помагай де? За какво да го съдим?

Лазар: Ами, за какво да го съдим? Ах да, как си го наредил този свят?

Пастирът: Лошо ли е нареден?

Лазар: Лоша ами! Богатството на едни им стига за сто живота. А когато е беднотия, е до шия. Кажи, откъде на някои им идват парите, ей тъй, от нищото! И фучат със скъпи коли и живеят в палати. И сутрин в мляко се къпят. А беднякът пести, пести от залька си отделя и, и, и нищо нищичко не му идва ей тъй отгоре. И се чудиш толкова ли си некъдърен, та все с кърпени гащи ходиш?

Елена: Лазаре, какви са тия приказки? Говориш така все едно ти ходиш с кърпени гащи. Какво ти липсва?

Лазар: Абе, не че ми липсва обаче... обаче хората имат по-вече, Ленче.

Елена: Какво гледаш хората? Дом имаме ли? Имаме! Спестени пари имаме ли? Имаме! Децата наредихме ли? Наредихме! Още какво искаш?

Лазар: Е, друго си е да кажеш: „Благодаря ти, Господи, че ми помогна да спечеля един милион, или два, не три да са.” Друго е!

Генчо: Брей, Лазаре, че ти ако имаше един, два, не три милиона щеше ли да ни познаваш?

Лазар: Не е за това приказката. Защо едни имат повече, а други не?/към Пастира/ А кажи ми ти!

Пастирът: Богатството не се корени в имоти, в пари и в луксозни стоки.

Лазар: /ехидно/ А в какво?

Пастирът: В душата.

Страхил: Ех, в душата.

Пастирът: Вътрешното богатство е най-скъпо.

Мария: Когато човек има топло сърце...

Пастирът: и светъл ум...

Мария: и е окрилен от любовта....

Пастирът: и приятели...

Мария: и красиви чувства...

Пастирът: /нее/ Богат да си е много лесно.

Щом имаш светъл ум и мекичко сърце

ще каже зная всеки честно

държиш богатството в ръце.

С приятел всеки богатир се чувства.

Приятелят е винаги готов

да те изслуша, в мълката ти да те гушва,

да чувстваш братската любов.

С любов богат да си е нужно.

Красиви чувства да пламтят.

В молитвата да кажем дружно

свободен ли си, си богат.

Лазар: Ех, това са само думи!

Пастирът: Не са само думи. Когато душата е богата, човек е свободен да събира съкровищата на небето.

Лазар: Защо ми са съкровища на небето? Тук на земята ми трябва!

Пастирът: Сънят ти вечер спокоен ли е?

Лазар: Е, благодаря спя добре!

Пастирът: Значи имаш чиста съвест. Значи си богат човек, макар да нямаш трильони.

Лазар: Абе бе то така е, ама....

Страхил: Това са големи глупости. Марио, я ела тук!

Дърпа я към себе си.

Страхил: Действителността е друга, мой човек. Днешният свят има материални измерения- пари, имоти, финансови активи, луксозни стоки. Да изброявам ли още? Той ми говори за душата. Къде е тази твоя душа? А питам къде е? Като тръгна да умирам от глад, ще я видя аз тази душа.

Мария: Страхиле...

Страхил: Мълчи ма, кой говори с теб?

Пастирът: Очите на твоята душа са затворени.

Лазар: Важното е джобът му да е отворен.

Генчо и Севда се размиват.

Лазар: Право казваш, Страхиле, душа. Душата е една грижа, не ти е работата. Всеки с душата се оправдава, а дали я има никой не знае.

Генчо: Аз викам, душата е нещо, което движи тялото. Енергия някаква, но само толкова. Нищо не зависи от нея.

Севда: Е как, душко, нищо не зависи от нея? Любовта не е ли породена от душата?

Елена: Ти, Севдо, само за любов мислиш. Душата е дух, съзидание, разум, мисъл, слово... Душата е ...душа. Обаче тя е затворник в нашето тяло. Какво може да направи например в твоето тяло? Вярно клетката е една такава хубава, но скучна. Скучна, Севдо! Само едно нещо те вълнува – парите. Любов ли казваш и тя е свързана с пари. Та ти обичаш само този, който ти носи пари.

Севда: Бре, не е така!

Елена: А как е? Не ме карай да приказвам, че ще кажа нещо което не трябва да се казва.

Страхил: /през зъби/ Голяма моралистка се извъди.

Елена: А при теб как е, Страхиле? Не в клетка, ами в цял зандан е душата ти. С дебели стени, толкова дебели, че за душата ти няма място.

Лазар: Ленче, недей така! Говориш ги едни...

Страхил: Ти ли ще ми говориш за душа, Елено, като си я затворила твоята само в книги? Да, ти си по учена от нас, но какво от това? Суха си! Суха, Елено, като пастарма суха. Това, за което ми говориш го няма у теб.

Мария: */обръща се към Пастира/* Кой всъщност е прав?

Пастирът: Човешкото тяло не е затвор за душата, а домът ѝ. Ако отворите широко прозорците на този дом, в него ще нахлуе много светлина и топлина. Тогава ще видите другата същност на живота. Пари, коли без това не може, но то ли е най-важното? Не сте се научили да балансирате още. */към Елена/* Знанието е голяма сила. Но трябва израстване.

Елена: Ти наистина не си пастир. Говориш доста.....умни неща.

Пастирът: Пастир съм.

Севда: Сега кой ли не става пастир! Може дори висше образование да имаш.

Лазар: А, де? Сигурно е някой калпав учен, а ни заблуждава, че бил еди кой си!

Страхил: Очите ми са широчко отворени. Да ти кажа ли какво представлява този свят- ад. Тия приказки за душа, приятели, любов, правда и тем ти подобни са просто мит. Като тебе. Правиш се на велик. Но в какво е величието ти - да ни гледаш ей така отгоре, забъркани в духовна нищета. Казваш, че сме загубили в мъглата. Но кой ни е натикал в мъглата?Навярно ти.

Пастирът: Човекът носи дарбата сам да извайва своята среда. Дали ще вае ад или рай – това зависи само от него.

Елена: Значи ние сме грешните. Сътворили сме не каквото трябва. Сътворили сме ад.

Пастирът: Силни приказки.*/показва с ръце природата/* Нима всичко това е ад? Зеленината, тишината, слънцето- нима това е ад?

Лазар: */чеше се по главата/*Абе, не е чак толкова лошо.

Пастирът: Не чувате ли птичата песен? Не виждате ли ароматните цветя?

Елена: Вярно, за ад е твърде хубаво.

Генчо: Ама ние забравихме за какво дойдихме. Нали бяхме тръгнали на пикник, мама му стара?

Севда: А яденето съвсем изстина.

Страхил: Абе какво ми говорите, ядене, пикник, той очаква тук да му паднем на колене, да чукаме глава в земята.

Генчо: Бате Страхиле, я остави човека!Какво толкова си се заял с него.

Страхил: /язвително/Човек, той не бил човек, а Господи. Той ни е създателят както се казва.

Генчо: Адам и Ева - нали така беше, бате Страхиле. Създал е Адам и Ева.

Лазар: И после ги изгонил от рая. А мой човек, изгонил си ни, нали? И заради кого?

Генчо: Заради кого?

Лазар: Заради жената.

Елена: /остро/Заради жената ли?

Лазар: Ами да, Ленче, заради жената, оная Ева. Затуй, че се намесила дето не и е работата. Като всяка жена./към Пастира/ Нали, мой човек?

Севда: В коя работа?

Лазар: Е, ябълката, змията и другите дивотии.

Елена: Ти библията чел ли си, бе Лазо?

Лазар: Че защо да я чета? Чувал съм.

Елена: Чувал си, каквото ти се иска./към Пастира/ Кажи му!

Лазар:Какво има да ми казва той пък?

Елена: /без да му обръща внимание настъпва към Пастира/Кажи му защо сме били изгонени от рая!

Севда: /глежено/Стига бе, како Лени, остави човека на мира!

Елена:Ще говориш ли, или ще мълчиш от мъжка солидарност?

Генчо: Ами да, все пак сме мъже. А пийни една глътка! Елено ма, що мълчиш човека с такива простотии? Кой го е еня за рая?

Страхил: Ей заради такива женища като нея са ни изгонили от рая. Защото много са знаели.

Елена:/към Пастира/ Ще им кажеш ли? На всичките, ще им кажеш ли? Или нямаш куража да си признаеш. /вика/ Нямаш куража, нали?

Пастирът: /тихо/Заради греха.

*Грехът е участ неизбежна
така е дяволът решил.
Но мисля си с надежда,
че както винаги е той сгрешил.*

*Грехът е рожба на човека.
Отприщва се от гордост и от власт.
От злост душата му обзета
понякога се губи във екстаз.*

И злото плъзва като чума.

*Играе свой злокобен танц.
Извайва похот, завист, глума.
Замазва със измамен гланц.*

*Ала без власт е над човека,
сразил го със борба.
Свободен дух по своята пътека
върви щастлив към вечността.*

Елена: Не иска да каже. Не иска да си признае, защото вината е негова. Кашата е негова.

Пастирът: Не разбирам.

Елена: Да ти го обясня тогава. Заради страха.

Пастирът: Заради страха?

Елена: Заради твоя мижав, мъничък, злобен страх. Когато човек опознае доброто и злото престава да бъде твар. И придобива част от божественото.

/гледа го с очакване/

Пастирът: Вярно е.

Елена: Разбира се, че е вярно. Знаеш ли коя е следващата стъпка след ябълката?

Генчо: Сливата

Севда, Лазар и Генчо избухват в смях

Елена: Дървото на живота. Човекът сам щеше да се превърне в бог. Това е искала да даде Ева на Адам. Вечността. И затова са били изгонени. От страх. От ревност, от егоизъм. Щом тези качества са божествени, защо да не са и човешки.

Пастирът: Човекът сам реши да прекъсне връзката си с Твореца. Да, той изгуби безсмъртието си. Попадна в царството на страданието и смърта, но по своя воля. За грехопадението трябва да се плаща. Но божията любов към човека остана. А това е най-важното. Някога ще стигнете своя рай. Важното е да не поемете по погрешен път към него.

Лазар: Абе аз много не разбирам много тази история с Адам и Ева. Не беше ли работата, че цялата злина дошла от змията?

Севда: Уф, змии, много ме е страх от змиите.

Генчо: Че какво са змиите? Душички, пълзящи душички.

Страхил: Цялата работа е в Него! Не разбрахте ли? Той ги е изгонил! Грехопадение! Дрън, дрън ! За едно си права, Елено, можело е да станем богове. Можело е да сме безсмъртни. Вместо това живеем тука един кратичък, долен живот, без да виждаме смисълът му. Нищо чудно и змията да е твое дело. Ей за това заслужаваш да те съдим до дупка.

Мария: /към Пастира/ Те не са прави, нали?

Пастирът: /усмихва се/ Недоверието в бога и превръщането на любовта към истината, в любов към благата на този свят са истинската причина на хората да бъде посочена друга пътека. Но една е пътеката която води към рай. Към този рай, за който вечно мечтаете. Дали ще го достигнете, зависи само от вас.

Севда: Рай, рай! Рай е когато имаш всичко и когато живееш за собствено удоволствие, нали така Генчо!

Генчо: Да, душичко, аз искам всичко да ти е наред.

Севда: Наред, но не е наред. Ако не бях те взела, сега сигурно щях да бъда къде къде по така...

Генчо: Душичко нали всичко правя за теб?

Севда: Всичко ли? Всичко? А колата? Една сваятна кола не купи. С такава бричка кой се вози? Аз. Да си умреш от срам!

Генчо: Е, какво толкова, кола като кола! Аз ще я пребоядисам, бе душичко.

Севда: Не искам пребоядисана. Нова искам. Като на Керанови. Аз по ли съм лоша от Керанова?

Елена: Остави човека на мира, Севдо! Поболя се на три работи да ходи само и само да ти угажда.

Генчо: А, аз какво? Мога да се справям с всичко, ала...

Севда: То работи като работи ли са? Да не мислиш, че кой знае какви пари носи. Нищо работа.

Лазар: Ти да не му броиш парите?

Севда: Че как иначе?

Елена: Севдо, защо не се хванеш и ти нещо да изкараш?

Севда: Аз?

Елена: Ти ами!

Севда: Аз да не съм се оженила работничка да ставам?

Генчо: Душичко не се ядосвай!

Севда: Ама как да не се ядосвам. Как да не се ядосвам? Като че ли всичко за себе си правя. Не е така! Като се гримирам, някоя нова дрешка като си сложа, нали за теб го правя.

Елена: Ами за него! Знаеш ли, Севдо, от какво се поражда егоизма. От желанието всичко да имаш, без да ти трябва. От мислите ти, че няма по-

добър от теб. От удоволствието да живееш сама за себе си. Нали Лазаре?

Лазар кима с разбиране.

Севда: Стояла съм по цял ден в къщи./към Генчо/Нали тебе чакам? А ти все не идваш. Все с твоите три работи. Ами хвани се на една с голяма заплата. Голям пост да имаш, че да кажат хората жената на еди кой си. Пък аз сега съм никоя. И кой е виновен? /оглежда се и погледът ѝ спира на Пастира/ Какво? Нали аз съм най- хубавата? Защо всички гледат на мен като на втора ръка човек.

Пастирът: Егоизмът и завистта са начало на всяко зло. Не ни остава време за реални преценки.

Севда: Какво ми приказваш? Не мога да разбера думите ти?

Пастирът: И с тях все по тесен става кръгът на свободата.

Кръгът на свободата е различен.

По тесен става или по широк.

*От твоя пример значи личен
кой път поемаш за живот.*

*Дали със егоизъм ще прегръщаш
на хората най- светлите дела.
Ще те погубва, ще те връща
към тъмнината, завистта.*

*Зарадвай се на чуждите успехи!
На чуждата любов се усмихни!
На ревността сложи доспехи!
На завистта черта сложи!*

*Тогави ще усетиш колко сладко
ще заживееш в този свят.
Намерил своето богатство,
духът ти ще е най- богат.*

Севда: Не разбирам какво ми казваш! Вярно, че обичам себе си най-много, но нали така е с всички хора?

Елена: Има някои, които обичат родината си най- много.

Мария: А други децата си.

Лазар: Има и такива които са разбрали, че обичта към ближния определя човешкото общуване.

Пастирът: Не можеш да обичаш бог, без да обичаш хората.

Генчо: А аз обичам най- много тебе, душичко!

Севда: Вие да ни ми казвате, че греша, че съм грешница? А бате Страхиле, аз грешница ли съм?

Страхил: Не си. Друг е грешникът. */настъпва срещу Пастира/* Той е грешникът.

Севда: Сигурно е той. Ние дойдохме тук да се поразходим, да се повеселим, а какви работи започнахме да се говорим. Ужас! Да не беше идвал! Аз... аз може и да не съм права, но защо никой не ми го е казал досега. Генчо, ти защо не ми каза че трябва да обичам и други. Теб например.

Генчо: То трябва да идва от душата ти, душко.

Елена: */на Лазар/* Ами ако няма душа?

Лазар: Може душата ѝ да е само заспала? Заспала дълбок сън като на мечките. А може да не се събуди. Да ѝ викаш, да я ръчкаш а тя да не се събуди. Да е като умряла.

Мария: Все някой може да я събуди.

Елена: Ама няма да е Генчо.

Генчо: Защо, защо да не съм аз?

Елена: Защото ти си ѝ като роб. Робите не могат да събуждат.

Пастирът: Една от стъпките към рая е да се освободиш от егоизма и завистта. За някои е трудно, за други невъзможно, но трябва ли да спрете да опитвате?

Страхил: Дрън, дрън, никога няма да достигнем рая, защото него го няма. Няма такъв свят, който е без грижи, без омраза и без болести. */хваща за ръката Мария и я бута пред Пастира/* А болестите? Защо си ни ги изпратил? Виж я! Преди три години беше жена пъпка, а сега е увяхнало цвете. Ще попиташ ли защо?

Пастирът: Знам.

Страхил: Знаеш, какво знаеш? Че детето ни се спомина. Детето ни, разбираш ли?

Мария: Страхиле...

Страхил: Толкова дълго го чакахме. Години наред, години. А угасна за една седмица. Беше едно такова слабичко. Аз все медец ме носех да яде да укрепне. И уж всичко беше наред. Докторите казваха ще живее. Но не живя. Стопи се. И тя */посочва Мария/* се стопи. И ще ме питаш за какво те съдя. Ей за това те съдя. Ако си бог. Но питаш ли ми ще ти кажа. Няма бог. Не може да има толкова жесток бог. Не може!

Мария: Не говори така! Всичко отдавана мина.

Страхил: Всичко ли? А защо ходиш като сянка насам, натам? Защо не ме поглеждаш! Нищо не е минало. Калинчо стои между нас и ни разделя. Аз какво съм виновен? Какво съм виновен, че детето ни умря?

Мария: Не си виновен.

Страхил: Не, разбира се. Той, /сочи Пастира/ той е виновен.

Мария: И той не е виновен.

Страхил: Какво го защитаваш? Той, той е чудовище.

Пастирът: Животът е дар божий! Болестта е страшен бич, но тя не е пратена от бога. Тя е просто изява на злото. И целта му е да унищожи вярата в доброто.

*На всеки е право живота
В сърцето пламти вечността
Дарява бог вярна посока,
но в края се зъби смъртта.*

*Дали ще живееш след нея
във спомен едничък дори.
Душата дали ще се рее
във тъмни безкрай дълбини.*

*От тебе единствен зависи
безсмъртие, вечен покой.
За близкия рай помисли си.
Духът там ще бъде герой.*

Мария: Аз дълго отказвах да приема, че бог е избрал да ми отнеме Калинчо. Та той беше толкова малък и невинен. А после се примирих. Душата ми умря. /обръща се към всички/ Знаете ли какво значи душата ти да умре? Чувстваш такава пустош, такава пустош. Няма за какво да живееш. После, после осъзнах, че животът продължава. Вярно не както преди, но продължава. Обаче се промених. Страхил казва, че съм станала сянка. Не, просто приех друг начин на живот. Да не отвърщам никога на злото със зло, да ценя дребните неща, вечер без никой да ме види да склучвам ръце в молитва. В мислите си да търся онзи бог, който, ти Страхиле, казваш, че го няма. /обръща се към Страхил/ Да, живота ми продължава, но по различен начин и някак си нямам допирни точки с твоя.

Елена: /прегръща я/ Маре, седни!

Мария: / *приближава се до Страхил*/ Разбираш ли нямам допирни точки с твоя живот.

Страхил: И как ще я караме така?

Мария: Знам ли. Може би ти трябва да се промениш? Толкова омраза има в теб. Кому е нужна? Ходя на гробчето на Калинчо сама.

Припалвам свещичка и си говоря с него. После отивам в църквата и си говоря с Бог. Но не с омраза, не с омраза. Сигурно и ти си говориш с някого, но не с мен.

Страхил: С никого не говоря аз. Притрябвало ми.

Мария: Трябва! Трябва омразата да излезе от теб. И ще разбереш, че има и други хубави неща на този свят.

Страхил: Не вярвам! Не вярвам! Не вярвам!

Пастирът: Повярвай! И се смири. Смирението не означава примирие, малодушие и слабост. Смирението означава победа. Победа над омразата, над дребните неща, над злобата. Повярвай!

Генчо: Може ние да ви помогнем с нещо. Приятели сме все пак.

Страхил: Какво ми говориш? Приятели! Къде ги тия приятели? Всеки се е спотаил в черупката си и е приятел само когато трябва да се облажи нещо.

Елена: Такова ли мнение имаш за нас?

Страхил: А, аз не за вас говоря!

Елена: Е, как? Ние нали сме тук по приятелски.

Страхил: Аз не за вас..../*тросва се*/ Абе, какви приятели сте ми вие?

Елена: Ха така!

Лазар: Как бе, Страхиле, ракийката си прием заедно от има няма десетита години. Не ни ли считаш за приятели?

Генчо: Аз, бате Страхиле, мислех, че от мен по добър приятел нямаш.

Елена: Аха, по добър приятел, като че ли не знаем...

Генчо: Какво да знаем?

Елена: Хайде не се прави и ти, че нищо не виждаш!

Генчо: Какво бе, какво?

Страхил: Елено гледай си работа!

Лазар: Лени, хайде и ти сега!

Елена: Аз нищо не съм казала.

Генчо: Какво да знаем?

Севда: Нищо, нищо. Генчо, я ми подай онази кълчица! Ама вие какво, такива сериозни неща си говорите. Нали сме дошли на пикник? Я, бате Страхиле, налей ми малко от винцето!

Елена: Бате Страхиле, да си умреш от смях. В леглото така ли го баткосваш?

Настъпва мълчание.

Генчо: Легло! Какво легло?

Севда: Ама, како Лени, какви ги говориш?

Елена/Тросва се/ Казах вече.

Генчо: / *пристъпва от крак на крак*/ Вие ...вярно ли? Севде, /променя тона си/ Севдо, вярно ли е това?

Севда отваря устата си да каже нещо, но звук не излиза от устата ѝ.

Страхил: Генчо, аз сега ще ти обясня!

Генчо: Хайде обяснявайте, обяснявайте де, дявол ви взел!

Страхил: Приятелю.....

Генчо: Приятел, не си ми ти никакъв приятел. Ти... значи тя и ти....

Откога продължава това? /към Севда/Откога си му любовница питам?

Откога се въргалите в чаршафите ми. Или в твоите, како Маре. Откога питам! /към Пастира/ А може би виновен си ти? Ако е истина, че ти си Бог, защо допусна тя да ми изневери? Защо?

Пастирът слага ръка на рамото му.

Пастирът: Успокой се!

Генчо: Пише ли там някъде в твоите бумажки за изневярата?

Мария: /тихо/ И ще бъдат двамата една плът.Седма заповед.

Генчо: Щом е заповед, трябваше да ги накажеш!

Пастирът: Божиите заповеди са само мярка, по която човек се сравнява с небесното. Те не са повод за страх от наказание.

Генчо: Аз не съм си и помислял дори, че те нещо.....Откъде да ми дойде на ум.... А те всички знаели.... А, како Маре, ти знаеше ли? Ама как е възможно това? Севде, не те ли обичах повече от всичко? Не правех ли каквото поискаш? Недъгав ли съм, хром ли съм? Ей тъй на ръце съм те носил.Защо? Вие двамата.... защо?/обръща се към Пастира/ Ако ти си Той, кажи ми, нали изневярата е грях?

Пастирът: / кимва/ Грях е, но ти прости!

Севда вдига глава с надежда.

Генчо: Да простя? Аз да простя? Как можеш да ме съветваш такова нещо? Нали тя е ВИНОВНА?

Пастирът: Не използвай вината като оръжие! Поговори с нея, защо го е направила!

Генчо: Аз да говоря с нея? Никога! Тя вече не съществува за мен.

Севда: Генчо...

Генчо: Казах, че не съществуваш за мен. Не ме ли чу?

Страхил: То нашето не беше изневяра.

Генчо: А какво беше? Игричка? А, како Маре, те си играели на татко и майка. Лигавели са се. Той...той може да й бъде баща. Какво, какво търсеше при него?

Севда: /вика/ Разбиране търсех. Той слушаше всяка една моя дума. Всяка, разбираш ли. За него бях човек, а не котенце, маценце и все такива гадинки. Аз може да съм празноглава, но имам си свои неща за които искам да говоря. Ти позволяваше ли ми? Кажи, де, позволяваше ли ми? Да, носеше ме на ръце, но аз искам да вървя със собствените си крака. /по- тихо/Отначало само си говорехме. После дойде останалото.

Страхил: Отначало аз така, като баща, а после как стана не се усетихме.

Генчо: Вие да не казвате, че аз съм виновен за всичко това?/обръща се към Пастира/ Чуваш ли какво казват те? Още малко ще излезе, че грешникът съм аз.

Пастирът: Гневът е един от седемте смъртни гряха. Излей го! Излей го извън тялото си, извън душата си. И тогава ще виждаш по ясно.

Генчо: /вика/ Как да го излея? Той така ме души, така ме трови, че ми иде да свърша с живота си.

Пастирът: /слага ръка на рамото му/ Да, разбирам как се чувстваш. Гневът е като една лавина. Тя помита всичко и лошото, но и хубавото. Помисли, нямал ли си моменти с тази жена, които те трогват! Забравили ги? Може сега много да те боли, но прояви малко търпение, обздай гнева и остави тези двамата да се покаят! Дали покаянието ще те трогне, дали ще им повярваш, това сам ще решиш.Прошката е божия привилегия.

*Гнева си обуздай!Слуга не ставай
на гневни чувства, ругатни!
На сатаната хляб в ръка не давай,
дори сърцето да боли!*

*Да, тя е сбъркала жестоко!
Да, тя посегнала е към греха!
Направила е свой кумир порока
и станала пропаднала жена.*

*Ще се покае, ала е напразно.
Не вярвай ти на нейните сълзи.
И мислиш, че е делото заразно
и че разбило е мечти.*

*Но щом лавината премине
гнева си обуздай, прости!
Че прошката е Божието име
и над падението господар бъди.*

Генчо: Но аз съм обикновен човек и не мога да прощavam.

*Дърпа се настрана. Севда прави крачка към него, поглежда Страхил.
Той гледа на другата страна.*

Елена: /към Пастира/ Кой може да прощава, освен Господ? Уж тебе щяхме да съдим, а каква стана тя?

Лазар: То не се е минало. Страхиле, какво ще кажеш?

Страхил: /замислен за нещо свое си, се стряска/ А, какво?

Лазар: Нали щяхме да го съдим?

Страхил: Остави ме на мира!

Дърпа се настрана

Пастирът: /към Мария/ Само ти не хвърли камък по мен, макар да имаше най-много право.

Мария: /тихо/ Всеки сам си носи кръста. Дори и Господ.

Пастирът: /става/ Мъглата става все по гъста. Трябва да тръгваме!

Той се обръща и тръгва. Мария става и тръгва след него.

Страхил: Ти къде? Марио, чуваш ли какво ти викам, къде тръгна като углава овца.

Мария не му обръща внимание

Генчо: Може би все пак има смисъл от прошката. Но трябва да се мине през мъглата. Почакай, Господи, аз идвам с теб!

Пастирът се спира и гледа изпитателно всички.

Севда: Където ти там а аз, Генчо.

Севда става и тръгва към Пастира

Лазар: Може би наистина богатството не е само в парите, а Ленче?

Елена: И рая е там, където е Ева.

Лазар: Може да има нещо такова като вътрешно богатство.

Елена: И в това богатство участват двама.

Лазар: Може да го открия, а? На стари години дето се казва да го открия. И знаеш ли, Ленче, може би тогава ще бъдем по щастливи.

Елена: Да тръгнем по другия път, Лазо!

Лазар Да тръгнем!

Двамата тръгват след Пастира.

Страхил: Вие откачихте ли? Лазаре, Генчо къде бе хора? Марио, Маре, спри бе жена! Маре, Маре!!

Страхил: Ей, ей, пътя за надолу е наобратно. Елено, ти поне си нормална. Върнете се, бе ей! Да не му повярвахте! Да не му повярвахте, че е Господ! Как може Господ да слезе на земята? Та тук е такава мъгла.

Край